

STĀSTS	Ikara un Daidala spārni
VALSTS	GRIEĶIJA
VECUMS	6-12
MATERIĀLI	Krāsas Papīra izdrukas Dators
MĀCĪBU MĒRĶI	Palīdzēt bērniem: -izprast stāsta nozīmi, tajā paustās ētiskās vērtības -izprast galveno varoņu izturēšanos un rīcību -analizēt mīta ētiskās vērtības un emocijas - attīstīt sarunvalodas prasmes, kā arī rakstīšanas prasmes
METODES	Stāstījums Attēlu rādīšana stāstu lasīšanas laikā, lai veicinātu iztēli Stāsta analīze, pamatojoties uz jautājumiem Vispārīgo priekšstatu analīze Problēmu risināšana
AUTORI	Peleponēsas universitātes Sociālās un izglītības politikas departaments

Ikara un Daidala spārni

Reiz sensenos laikos pirms daudziem gadsimtiem dzīvoja kāds mākslinieks. Viņa vārds bija Daidals. Viņš pielietoja savas mākslinieka dotības, lai būvētu ēkas un tempļus. Iespējams, ka viņš bija sava laika prasmīgākais arhitekts.

Karalis Mīnojs ielūdza Daidalu uz brīnišķīgo Krētas salu. Karalis vēlējās, lai Daidals uzbūvē labirintu, kas kļūtu par mājām karaļa iemīļotajam dzīvniekam – Mīnotauram. Mīnotauris bija šausmīgs monstros, kuram bija vērša galva uz cilvēka ķermeņa. Karalis mīlēja šo briesmīgo monstros un vēlējās, lai tam būtu brīnišķīga mītne.

Daidals bija mazliet pārsteigts par karaļa mīļotā dzīvnieka izvēli, tomēr darbs paliek darbs. Daidals iecerēja padarīt labirintu par izaicinājumu – tik sarežģītu, ka ikviens, kas tajā ieiet, maldītos pa to tik ilgi, līdz tiktu izglābts. Tādā veidā karalis būtu laimīgs, briesmonis tiktu savaldīts, un cilvēki varētu dzīvot drošībā. Daidals nešaubījās, ka viņš spēs izprojektēt tādu labirintu. Viņš patiešām bija izcils arhitekts.

Daidals atveda sev līdzīgu savu jauno dēlu Ikaru. Viņš bija pārliecināts, ka bērns uz salas izbaudīs peldēšanās priekus un rotaļāsies ar citiem bērniem. Gan Daidals, gan Ikars bija laimīgi, ka ir šeit ieradušies. Karalis Mīnojs priecājās par savu labirintu. Dzīve uz salas bija mierīga un jauka. Daidals nesteidzās doties projām.

Kādu dienu uz salu atkuģoja grupa grieķu. Nākamajā dienā viņi netraucēti aizbrauca, paņemot līdzīgu karaļa skaisto meitu, bet atstājot aiz sevis nonāvēto Mīnotauru.

Karalis Daidals bija gluži vai prātu zaudējis aiz bēdām. Viņš nespēja noticēt, ka jebkāds būtu varējis iekļūt labirintā un izglābties, nesaņemot cita cilvēka palīdzību - visdrīzāk palīdzību varēja būt sniedzis pats labirinta būvētājs. (Īstenībā palīdzību bija snieguši bērni, nevis pats Daidals.) Karalis Mīnojs sodīja nevainīgo Daidalu, paturot viņu un viņa jauno dēlu Ikaru kā gūstekņus uz Krētas salas.

Daidals centās izgudrot veidu, kā varētu izglābties. Kādu dienu viņš pamanīja virs galvas lidojam putnus. Tā viņam iesāvēs prātā ideja. Spārni!!! Viņam nepieciešami spārni.

Daidals sāka vākt kopā visas putnu spalvas, kas vien bija atrodamas. Viņš tās salīmēja ar vaska palīdzību.

Kad divi pāri spārnu bija izgatavoti, viņš brīdināja savu jauno dēlu nelidot pārāk tuvu saulei, citādi vasks sāktu kust.

Daidals piestiprināja spārnus viņiem abiem pie rokām. Viņi savicināja spārnus un traucās pretī debesīm. Krētas sala palika tālu aiz muguras. Ūdens vizēja zem viņiem, cik vien tālu sniedzās skats. Debesis bija zilas. Pūta viegls vējiņš, tas ļāva viņiem pilnīgi droši noturēties gaisā. Tas bija brīnišķīgi!

Ikars lidoja arvien augstāk un augstāk. Viņš uzlidoja tik augstu, ka, pirms viņš spēja apjaust notiekošo, saule bija sākusi kausēt vasku uz viņa spārniem. Ikars juta, ka sāk krist. Viņš vicināja spārnus arvien ātrāk un ātrāk – bet nekas nelīdzēja. Nabaga Ikars iegāzās ūdenī un noslīka.

Noskumušajam Daidalam nācās turpināt lidojumu vienatnē.

Scenārijs

Šo stāstu izstāsta persona - stāstītājs, kurš pēc tam lūgs bērniem iztēloties dažas ainas un uzzīmēt tās, izmantojot savu iztēli.

Dalībnieki Stāstītājs un viens koordinators

1. aktivitāte

Stāstītājs lasa stāstu, vienlaikus parādot dažus stāsta attēlus un ilustrācijas un akcentējot dažus stāsta priekšstatus-koncepcijas un idejas.

Koordinators izskaidro un izceļ stāsta galvenos jēdzienus un lūdz bērnus no tiem izveidot jaunu stāstu, paust savas emocijas un prezentēt tās grupas priekšā.

2. aktivitāte

- Koordinators uzdod bērniem dažus jautājumus pašrefleksijai, saistībā ar stāstu. Piem. :
- Kāpēc Ikars lidoja pārāk tuvu saulei?
- Vai jūs kādreiz kaut ko ļoti gribējāt sasniegt, kaut arī bija neiespējami, bīstami vai aizliegts to darīt? Kā jūs jutāties?
- Ko jūs darāt, ja nevarat dabūt tās lietas, ko jūs ļoti vēlaties?
- Ja jūs kļūstat dusmīgs vai bēdīgs, jo nevarat dabūt to, ko jūs vēlaties - kā jūs šādā gadījumā rīkojaties? Utt.

Koordinators uzdod dažus jautājumus, kas saistīti ar stāsta izraisītajām emocijām. Piem.: Kādas emocijas jūs jūtat, klausoties šo stāstu? Kāpēc?

- Tad visa grupa to apspriež ar dažu jautājumu palīdzību. Piem.:
- Kā jūs raksturotu Ikaru un Daidalu?
- Kādu lomu Daidals spēlē Ikara traģēdijā? Vai viņš ir atbildīgs par Ikara likteni?
- Kādu mācību var gūt no mīta ?
- Kā jūs saprotat izteicienu “lidot pārāk augstu” simbolisko nozīmi?

3. aktivitāte

Bērni tiek aicināti izveidot dažus attēlus no stāsta un pastāstīt, kā viņi to saprot, paust emocijas un idejas, kas viņiem ir vissvarīgākās. No šiem jaunajiem attēliem-zīmējumiem izveidojiet nelielu attēlu grāmatu.

4. aktivitāte

Šajā aktivitātē bērnus lūdz izveidot improvizāciju, pamatojoties uz stāstu. Visus bērnus aicina piedalīties šajā aktivitātē, kā norādīts turpmāk:

- Viņi tiek sadalīti grupās un bērnus aicina izvēlēties lomas: viens bērns būs režisors, viena grupa būs aktieri, viena grupa darbosies ar mūziku, gaismām, dekorācijām utt.
- Viņi improvizē, pamatojoties uz dzirdēto stāstu.
- Visbeidzot, viņi stundā pārrunā šo pieredzi.

5. aktivitāte

Šajā aktivitātē bērni izceļ un formulē galvenās problēmas. Koordinatora mērķis ir panākt, lai dažādās aktivitātes, kas saistītas ar radošu iejaukšanos, akcentē bērnu kritisko attieksmi pret problēmu un tās argumentāciju.

Konkrētāk - koordinatori, izmantojot uz problēmas risinājumu balstītu pieeju, sniedz stāsta problēmas piemēru un lūdz bērnus strādāt pāros vai mazās grupās, lai:

- atklātu problēmu šajā stāstā,
- analizētu, kādas ir galveno personāžu pozitīvās un negatīvās darbības,
- piedāvātu veidus, kā uztvert un atrisināt problēmu.

Proti, koordinatori var norādīt uz šādām problēmām: vai ir labi riskēt, kad tiek iesaistītas arī citas personas? Kas Daidalam būtu bijis jādara, ja viņš būtu atbildīgāks tēvs?